

Literaire docusoap Schuldig is luchtig én gelaagd

TV-recensie Hanna Bervoets

Hanna Bervoets 14 november 2016, 23:00

De docuserie Schuldig is ontroerend en doortastend maar stemt soms ook wat mismoedig.

[Fragment uit Schuldig.](#) © Human

Steeds weer die enveloppen. Soms liggen ze bij de telefoon, dan weer op de grond, deels ongeopend: het beeld komt telkens terug in Schuldig (maandag, NPO 1). Zo'n stapeltje rekeningen is dan ook een van de weinige visuele aanwijzingen dat de hoofdpersonen in de problemen zitten. Dennis, Carmelita, Ditte en Ramona: je ziet niets aan ze als ze over straat lopen, maar thuis hebben ze allemaal zo'n verzameling enveloppen en ze weten niet hoe dat op te lossen.

Voor de zesdelige documentairereeks
Schuldig trokken filmmakers Ester Gould

Podcast

De Volkskrant heeft niet één tv-

en Sarah Sylbing de Vogelbuurt van Amsterdam-Noord in. We volgen niet alleen de bewoners met schulden, maar ook de mensen die zich beroepshalve met hen bezighouden: de deurwaarder, de hulpverlener, de wethouder. Gould en Sylbing maakten eerder documentaires over Noord en die betrokkenheid zie je: Schuldig is een doortastende, ontroerende reeks geworden, waarbij de gevolgde bewoners zich op hun kwetsbaarst tonen.

Neem dierenwinkelhouder Dennis, die alleen nog klanten heeft die voor een praatje komen. Winst maakt hij al jaren niet meer, als er niets verandert gaat hij failliet. Toch zet hij door en blijft hij potjes visvoer voor de secretaresse van zijn accountant meebrengen. Ditte was ooit een societyfiguur op Ibiza maar maakte creditcardschulden toen ze kanker kreeg; nu verzamelt ze plastic in ruil voor koffiemuntjes. En dan is er Carmelita, die door reuma haar vingers niet goed kan bewegen. Nu haar zoon 18 is krijgt ze geen pgb meer - tot haar opluchting komt ze wel in aanmerking voor een voedselbankpakket. De schuldenaars worden geholpen door een netwerk aan professionals: Abdelmalik van de Voedselbank, Will van de schuldhulpverlening en de goeiige Paul, die iedereen belooft dat het goed komt: heeft een radeloze moeder geen geld voor haar dochters verjaardag, dan zorgt Paul voor een taartje.

Je zou Schuldig een literaire docusoap kunnen noemen, even luchtig als gelaagd. In esthetiek en karakterontwikkeling doet de reeks niet onder voor fictie: de leader, beelden van de hoofdpersonages

recensent maar vijf. Die overleggen nooit met elkaar maar voor deze podcast bespreken ze eenmalig: wat is goede tv, wat is het ergste dat er wordt gemaakt en: word je bitter van al dat kijken?

:

In esthetiek en karakterontwikkeling doet de reeks niet onder voor fictie

op soulmuziek, lijkt op die van een HBO-serie. De makers permitteren zich zelfs wat woordgrapjes in de voice-over.

Ondertussen tonen Gould en Sylbing haast terloops waar schuldenaars tegenaan lopen en hoe moeilijk het is die stapel enveloppen weg te werken; schulden blijken een aandoening die een buurt kan treffen zoals iepziekte de bomen in een park kan teisteren: een onzichtbare, maar desastreuze plaag.

Mensen met schulden zijn vaak mensen met een toch al laag inkomen, die worden getroffen door pech, zien we. Die pech is opvallend vaak een fysiek falen (kanker, reuma, hersenbloeding) dat iemand tot de Ziektewet veroordeelt en tegelijkertijd met extra kosten opzadelt. Dus ja, er vloeien tranen, maar nog meer zien we liefde voor wijk en familie.

Soms stemt de serie wat moedeloos. Zullen deze mensen ooit van hun problemen afkomen? Schuldig maakt in elk geval duidelijk hoe de problemen in elkaar steken. Begrip is ook een deel van de oplossing.

Dit is een artikel van Volkskrant Plus. Volkskrant Plus artikelen zijn exclusief voor abonnees.